

vrtnarstvo važno ulogo in prinaša ogromne dobičke posameznikom kot splošnosti. Pri nas pa se razven Dalmatincev in Primorcev ne more odločiti nobeden oče, da bi dal svojega sina študirati za vrtnarja. Na tisoče uradnikov pri nas danes jadvkuje in se pritožuje, češ: krojaču in čevljarju se godi dandanes mnogo bolje nego državnemu uradniku, a kljub temu ne opazimo v resničnem življenju tozadevno nobenega preokreta. Rokodelskem poklicu se posveti mladina le v tem slučaju, ako jej v šoli ne gre.

Pred kratkem je zborovalo v Zagrebu advokatsko društvo in so dognali, da je v Zagrebu 280 advokatov in da pride na 450 prebivalcev po eden advokat. Kakor v Zagrebu je glede advokatov po vseh drugih mestih in trgih. Celu v Bosni, kjer je bilo pred leti pomanjkanje advokatov, jih je danes že veliko preveč.

Komaj je minulo eno dobro leto, ko so postali na zagrebški zdravniški visoki šoli naši prvi zdravniški doktorji in danes ne vejo ti mladi gospodje kam. Od Jugoslovanov postane v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in v inozemstvu na leto približno 400 novih zdravnikov. Se par let in tudi zdravniška mesta bodo pri nas ravno tako prenapolnjena kot so advokatska.

O preobilnem številu profesorjev v naši državi se danes nikakor ne moremo govoriti, ker je še po naših srednjih šolah dovolj profesorskih mest prostih. Treba pibiti, da je v delih naše države, ki so bili poprej pod Avstrijo, veliko preveč srednjih šol in ima že vsako gnezdo v Bosni ter Liku svojo lastno gimnazijo. Ako se bo zmanjšalo in skrčilo število srednjih šol, kar se bo radi štedenja moralo zgoditi, bo tudi pri nas preveč profesorjev.

Kar se tiče tehničnih-inženeriskih znanosti, bodemo kmalu tudi v nadprodukciji.

Pred par leti je vse vrelo k trgovskim strokam v takozvane trgovske šole. Te trgovske šole so nam dale v resnici le trgovske uradnike, ki so danes zaposleni po bankah in zasebnih podjetjih. Kakor znano, so začele banke in privatna podjetja v zadnjem času znatno skrčevati število nastavlencev in tudi v trgovski stroki romamo znatni nadprodukciji nasproti. Manjka pa nam res praktičnih trgovcev, v tem oziru ni naraščaja, ki bi prevzel trgovine za že onemoglim očetom. Manjka pa takih trgovsko naobraženih ljudi, ki bi znali novoustanovljena trgovska podjetja iz malega povzdigniti v nekaj velikega in res dobičkanosnega.

Ob koncu naših kratkih razmotiranj glede poklicov in njihovega izgleda za bodočnost hočem po zagrebškem listu »Der Morgen« pibiti obžalovanja vredno dejstvo: naša država še do danes nima po večjih mestih posveovalnic glede izbire poklicov. Take posveovalnice najdemo po vseh večjih mestih drugih držav; pri nas pa mora kmetški oče ali vzgojitelj in pa tudi šoli odrasli fant odločiti sam: kam, v kateri stan in poklic, da bom preskrbljen za življenje? V naši državi imajo danes še največ izgleda za dobro bodočnost fantje, ki se odločijo za: poljedelski, gozdarski ter vrtnarski študij, ali pa se posvetijo kakemu rokodelstvu, ki edino ne more propasti nikoli!

Izvoz naših vin.

Rob. Košar.

Znano je, da smo pred preobratom izvažali največ vina, v dosedanje nevinorodne dežele Nemške Avstrije. Nemški krčmarji so imeli z nami celo osečne stike in posečali so naše vinogradnike leto za letom ter

znajo le kraji v vročem afriškem pasu. Kršakova čreda se je v trepelajoči grozi stiskala k deblu. Veje in drevesa so padala krog njih, plameneči bliskki so jih plašili, bučeti grom jih je stresal. — v strahu in trepetu so čakali, da mine divjanje.

In minilo je, prav tako naglo, kakor je prišlo. Vihar je prenehal, solnce je posijalo, narava se je nasmehnila.

Od vej in od listja je kapljalo, nešteti biseri so se svetili v solnčnih žarkih na bujnih cvetljicah. Narava je pozabila na svoje grozote — in njeni otroci so prav tako naglo pozabili na svoj strah. Življenje je šlo svojo pot prav kakor malo poprej pred temo in grozo.

Trzanu pa se je med gromom in bliskom rodila nova misel.

Našel je skrivnost obleke. Zeblo ga je v dežju in nevihti. Tudi mokrota mu ni dobro dela. Kako suho in toplo bi bilo pod težkim Saborinim kožuhom! Gotovo nosijo ljudje zato obleko, da jih ne zeba, in da se varujejo mokrote —

Saborin kožuh mora imeti!

Z novo vnemo je šel na veliki lov.

Po več mesecev je potežaval Kršakov rod ob rotu džungle, kje stala Claytonova koča.

Trzan jo je pridno obiskoval in se učil iz knjig. Vmes pa je tudi pridno hodil na lov in se uril v metanju letete zanke. Marsikatero žival se je ujela, dobrodošel pien mesa željnemu mlademu lovcu.

Pa bile so le same majhne, lahke živali.

Nekoč pa se je zanka zadržila krog vratu Horti, merjascu, in njegovi besni napori, da bi se osvobodil moreče vrvi so potegnili Trzana z visokega vejevja prav nemilo na tla prav pred merjasca.

Mogočna žival se je koj obrnila, sklonila glavo in besno napadla nezatno postavico.

Pa Trzan je bil naglejši.

odvažali njihov pridelek. Kar je ostalo, so vzele vinske veletrgovine, ki so rabile fino kislino naših vin za rezanje z mehkmimi ogrskimi in banatskimi vini. Stoletja je trajala ta trgovska vez.

Kako so pokopali izvoz naših vin v Nemško Avstrijo?

Takoj po preobratu se smo tudi lahko trgovali z nemško-avstrijsko republiko, dokler se ni otežkočila živahna trgovina začetkom leta 1919 z razglasom deželne vlade za Slovenijo, oddelka za trgovino in obrt z dne 13. maja 1919 št. 2819, s katerim se je uvedlo »izvozno dovoljenje«. To dovoljenje je izdajala »Centralna uprava za trgovački promet s inostranstvom u Beogradu«, podr. Ljubljana. S tem razglasom, ki v urejenih razmerah ne bi povzročil nobene gospodarske škode, pa je bil naš vinski izvoz težko ranjen, ker je trajalo mesece, dokler se je dobilo izvozno dovoljenje. Nemška Avstrija se v tem času ni delala nobenih ovir uvozu tujih vin in Madžari so nemoteno trgovali vse leto 1919 in še le 15. junija 1920 so sklenili pogodbo, da smejo uvažati v Nemško Avstrijo 20.000 hl vina — mesečno. Ta pogodba je trajala do 31. decembra 1920, potem pa je nastopila zopet brezobvezna doba in do sredine leta 1921 ni bil kontingentiran uvoz madžarskih vin. Italijanska vina pa so še vedno stala pod strogimi določili stare avstrijske vinske določbe.

Z naredbo našega ministrskega sveta z dne 16. aprila 1920 hr. 4858 pa se je na izvoz naših vin uvedla izvozna carina 100 D za 100 kg. S tem je bil naš izvoz v Nemško Avstrijo ubit, posebno, ko se je dne 14. maja 1920 z naredbo fin. min. br. 16160 še zahtevala za plačilo »zdrava valuta«. Nemci, ki so imeli še mnogo prazne posode v naših krajih, čakaje na izvozno dovoljenje, so začeli prodajati to posodo po nizkih cenah, naši vinogradniki pa so začeli odločno protestirati proti tem odlokoru ter pošiljati deputacije v Beograd. Z naredbo od 5. junija 1920 hr. 6503 se je na to izvozna carina znižala na pet dinarjev za hektoliter. Razveselili smo se tega uspeha in začeli iskati novih zvez, toda zaman. — Čeravno je naredba z dne 21. februarja 1921 št. 9802 dovolila celo carine prosti izvoz naših vin. Naredba trgovinskega ministrstva hr. 1521 od 4. junija 1921, ki določa, da se morajo vsi iz tujih držav uvoženi sodi na novo cementirati, ni več škodovala iz enostavnega vzroka, ker nikdo ni več pošiljal sodov v našo državo. Izvoz naših vin je bil pokopan.

Vinska trgovina Madžarske z Nemško Avstrijo.

Madžarska pa je nemoteno trgovala z Nem. Avstrijo, in nobena stranka ni delala težkoč ne izvozu ne uvozu vina. Se le v drugi polovici leta 1921 je začela Nemška Avstrija vezati uvoz madžarskih vin na uvozno dovoljenje in zlato carino 20 K za 100 kg, ker so jo v to silile gospodarske neprilike (padec valute) in priprave za sanacijsko posojilo. Uvozna dovoljenja so se dajala naglo in se nikdar niso izvajala s posebno strogostjo, ker je Avstrija trpela na pomanjkanju vina in ji je posebno izvrstna kapljica letnika 1921 bilo dobrodošla. Dne 22. junija 1922 sta sklenili obe državi takozvani »Warenaustauschvertrag«, ki je reguliral medsebojne izvozne in uvozne omejitve. Na madžarski strani je igral izvoz vina največjo vlogo in posebna pažnja se je obrnila na to, da Avstrija ne bi mogla brezobvezno zvišati prvotne zlate colnine po 20 K za 100 kg. V tem času so se namreč začela pogajanja za sanacijo Avstrije in opravičeno so se Madžari bali, da bi se pod pritiskom razmer ta colnina zvišala, kar se je tudi pozneje

zgodilo. Toda dobro orientirana avstrijska veletrgovina je že pred meseci slutila, kaj se bo moralo zgoditi, da pride avstrijsko državno gospodarstvo v ravnovesje in je takoj krepko izrabila položaj. Do zvišanja uvozne carine na 60 zlatih kron je že imela spravljeneh v svoje zaloge 58.464.700 kg madžarskih vin. Zvišanje colnine se je izvršilo koncem julija leta 1922. Nemška Avstrija pa je bila do grla napolnjena z madžarskim vinom.

Italijanska vina in Nemška Avstrija.

Toda v hipu uvedbe te visoke colnine napram vsem državam je Italija stopila na plan posebno ker je dobro razvita nemško-avstrijska industrija začela iskati novih zvez. Ta položaj je Italija spretno izrabila ter prosila »samo« za izvoz južnotirolskih vin, izrabljaje pri tem nacionalno stališče tirolskih Nemcev, kakor je skušala tudi k nam vtihotapljeni »samo« slovenska, oziroma hrvatska vina svojih novih podložnikov. In zgodilo se je, da je Italija dobila dovoljenje za uvoz 5 milijonov kilogramov vina in mošta ne glede na alkoholno stopnjo in razen tega še znižanje colnine od 60 zlatih kron na 30 za vina, ki imajo nad 13 odstotkov alkohola. Italijani so bili veseli te pridobitve, Nemci pa se tudi niso žalostili. S tem se je v drugi polovici leta 1922 začel uvoz italijanskih vin v Nemško Avstrijo. Naša vina pa, ki so stoletja dominirala v teh deželah, so bila položena ad akta vsled naše lastne nespretnosti.

Naše zanimanje za čehoslovaški vinski trg.

V prvi polovici leta 1921 smo se začeli vsled zastojas naše vinske trgovine zanimati za čehoslovaški vinski trg in radi naših »lepih oči« so nam Čehi tudi dovolili uvoz naših vin proti izvozni colnini 4.20 čK dočim so Italijanom in Francozom dovolili uvoz po 2.10 čK. Naravno je, da nismo mogli konkurirati, pa ne samo vsled dvojni povišane colnine, ampak tudi radi tega, ker nismo bili zmožni spraviti na češki trg onih tipičnih vin, ki so tam bila že stoletja v navadi in vpeljana po dunajski veletrgovini.

V 66. številki »Trgovskega lista« iz leta 1921 sem izrazil sledeče misli:

Pod naslovom »Čehoslovenska republika in naša vina« je gospod viš. vin. nadzornik Boh. Skalicky, znan veščak tudi izven mej naše kraljevine, priobčil v 57., 58. in 59. številki tega lista daljšo in zanimivo študijo glede prodaje naših vin na čehoslovaško.

Kot vinogradnik pozdravljam to razpravo, ki išče novih potov za izvoz naših vin, vendar pa sem mnenja, da je izvoz našega vina v bratsko ČS republiko za sedaj samo — sekundarnega pomena.

V prvi vrsti moramo gledati, da si zopet pridobimo po lastni krivdi izgubljeni vinski trg v Avstriji.

To misel naj zastopajo sledeče vrsitec:

1. sedanje jugoslovanske dežele niso glede vina do danes direktno in v večji množini trgovale s kraji sedanje ČS republike. Vzrok je ta, ker so bila naša pristna, več ali manj kislata ali sladka vina nerezana vina za čehoslovaške jezike neprikladna.

2. Ta prepad med našim blagom in češkim okusom je premostila dosedaj dunajska vinska trgovina. V njene velike zaloge se je stekala nadprodukcija naših krajev in od tukaj se je razlivala cepljena in okusu primerna kot precej enoten tip — v severne dežele stare monarhije, kakor pravi gospod Skalicky v svoji razpravi: »pred vojno sta bila v češki razširjena samo dva vinska tipa in sicer belo avstrijsko in temnorudeče

kakor velika kača.

Sabora je pogledala kvišku, odkod prihaja neznani, rahlo sikajoči glas. In tedaj se ji je zanka položila krog vratu —

Mladi lovec je krepko potegnil, zanka se je tesno zadržila Sabori krog vratu. Brž je izpustil vrv in si poiskal oporo.

Sabora je bila ujeta.

V dolgem skoku je šinila preplašena žival med drevje. Pa Trzan ni bil več tako neroden, da bi izgubil plen in vrv, kakor se mu je onidan zgodilo z merjascem. Izkušnja ga je izučila.

V skoku se je Sabori zanka še huje zadržila krog vratu, sredi skoka je obvisela v zraku, se prekopicnita in padla vznak.

Trzan je namreč topot vrv trdo ovil krog deblā, ob katerem je slonel.

Do sem je šlo vse dobro in prav kakor si je stvar zamislil. Toda ko je pograbil za vrv in opirajoč se z nogami ob veje hotel potegniti Saboro kvišku in jo obesiti, je uvidel, da si je preveč zaupal. Orjaška levinja je bila pretežka!

Brcala, tulila, rjovelā in besnelā je, grabila s šakami po tleh in le edini slon Tantor bi jo bil spravil na drevo.

Vrhu tega je Sabora opazila drznega lovca na veji. Zarjovelā je od jeze, visoko je poskočila, pa ko so njeni ostrī kremplji dosegli vejo, na kateri je videla Trzana, takrat njega že ni bilo več tam.

Urno kakor neverica je šinil kvišku in obsedel dobrih šest metrov višje nad besno ujetnico.

Nekaj časa je visela Sabora na veji in hudomušni Trzan se ji je smejal ter jo obmetaval z vejami.

(Dalje prihodnjič).

Priletel je kakor maček na vse štiri, v hipu je bil na nogah, gibčno je poskočil in se rešil na bližnje drevo. Merjasec Horta pa je sunil svoje mogočne čekane v prazen zrak in seve odnesel zanko seboj —

Trzan je izgubil svojo dolgo vrv, pa se je tudi marsičesa naučil.

Ni bilo varno, prosto sedeti na veji in držati vrv v rokah, če se je v zanko vjela težka močna žival. Okornemu merjascu se še ušel, pa da se je ujela na primer Sabora in ga potegnila z drevesa, z življenjem bi bil plačal svojo neizkušnost.

Koj je šel na delo, da si naredi drugo vrv. Več dni jo je pletel in ko je bila gotova, se je odpravil na lov s trdnim namenom, da ujame Saboro in ji sleče kožuh.

Vedel je za pot, po kateri je hodila k potoku pit. Trdo ob shojeni stezi si je poiskal veliko drevo, se skrtil v gosto obraščeno vejo, ki je visela nad stezo, pripravil zanko in čakal.

Manjše živali, ki so prišle mimo, je pustil pri miru. Ni mu bilo zanje. Čakal je na Saboro in na njen krasni kožuh.

Končno je prišla.

Njene velike šake so mehko in neslišno stopale po ozki stezi, visoko je nosila glavo, pozorno in čuječe je nastavljalā nšesa, pod njenim lepim rumenim kožuhom so valovele mišice, dolgi gladki rep se je vlekel za njo in včasī sunkoma zamahnil.

Bliže in bliže je prihajala pod vejo, kjer je Trzan čepel in čakal z zanko v rokah, zavito v dolge, rahlo naložene kolobarje.

Kakor bronast kip je bil, nepremičen kakor smrt. Sabora je bila pod vejo. Stopila je mimo, eden, dva, tri korake.

In tedaj je zaplavalā nad njo tiha zanka —. Za kratek trenutek je visela raztegnjena nad njeno glavo

ogrsko vino. Oba tipa sta bila rezultat rezanja (cep-ljenja) vina, ki so se osobito izvajala od dunajskih trgovcev in se je pri tem skrbno gledalo na to, da se s cepljenjem ne zakrije preveč prvotni značaj avstrijskega in ogrskega vina. Na ta način so Avstrijci (tje smo spadali tudi mi Slovenci) našli vedno odjemalce za svoja kislasta vina.

3. Ako bi si hoteli mi Slovenci s pomočjo drugih jugoslovanskih vin, ali druge pokrajine s pomočjo naših kislastih vin zavojevati češki vinski trg, bi morali na podlagi sedanjih izkušenj doma izvršiti rezanje naših vin — materijala za to je v Jugoslaviji dovolj in dobiček bi ostal doma, kakor če izvažamo moko namesto zrnja — ali pa bi morali gledati, da se rezanje izvrši v Čehoslovaški, »ako bi šlo res naše najvažnejše strem-ljenje za tem, da ne dovažamo naša vina v republiko preko Pešte ali Dunaja.«

4. Sedaj pa nastane važno vprašanje: Ali bi bilo to rezanje tehnično in s potrebno prakso, ki nam zagotavlja uspeh, v Jugoslaviji ali na Čehoslovaškem za sedaj že izvedljivo? Ne vem, ali skoraj bi rekel, da — ne! Zato mislim, da je boljše, da iščemo dotlej in paralelno s tem ciljem osamosvojitve, izgubljena, stara pota našega vinskega izvoza v Nemško Avstrijo, dokler nimamo do-grajene sigurne in boljše kračnice v Čehoslovaško in v druge severne države.

Vse izvstne misli, katere nam podaja gospod Skalic-ki v omenjenem članku glede izvoza naših vin na Čehoslovaško, moramo po mojem mnenju uporabiti najprej za izvoz naših vin v Nemško Avstrijo. »Warum denn in die Ferne schweifen«. Vina žejna in k nam orientirana Nemška Avstrija čaka pred našim pragom! Zbudimo starega »Avstrijca« zopet k življenju s pomoč-jo naše trtne krvi in pustimo ga živeti, dokler ne bomo sposobni, da ga nadomestimo z — jugoslovanskim tipom.

Orientirajmo se hitro, kajti Italijani, Francozi in Španci delajo z vso močjo, da izpodrinejo starega »Av-Strijca«, ki bo morda kmalu izginil na severnem trgu v našo škodo, ako mu ne pripomoremo zopet k življenju v našo korist.«

Temisli sem izrazil pred tremi leti in še danes stojim na istem stališču, akoravno se je položaj naših vin zelo poslabšal, ker so prišle na stari teritorij prejšnjega gospodarstva nove vinske velesile: Italija, Francija in Španija.

Bodočnost našega vinskega izvoza leži proti — severu: Nem. Avstrija, Čehoslovaška, Poljska, Rusija. — Treba je nove orientacije z ozirom na novi položaj našega vinskega trga, ki se je osamosvojil ter postal samostojen. Naša vina morajo začeti konkurirati s svetovnim vinskim trgom. In čimdalje bomo odlašali, tem težja bo konkurenca, ker se bo »okus« vinskih odje-malcev v Avstriji in Čehoslovaški polagoma prilagodil italijanskim in drugim vinom. Povdarjam, da si Nem-ška Avstrija še želi naših kislastih vin, in da italijanski uvoz danes še ne prija nemškemu in češkemu jeziku, toda kako dolgo še?

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V nedeljo se je Pašič vrnil z Bleda, v ponedeljek je pa sklical sejo ministrskega sveta, od katere so se po dveh urah zlasti Pribičevićevi demokratje vračali zelo potrti, ker Pašič od kralja ni dobil ne volilne vlade in ne dovoljenja za spremembo v vladi. Petdeset dni se je postavljala vladna družba, da ji je volilna vlada čisto gotova, sedaj pa, ko je treba čakati že čez 50 dni, jo pa obdajajo velike skrbi pred opozicijo, ki odločno zahteva sporazum in pošteno upravo ter zakonitost in red v državi. Vsi znaki kažejo, da stojimo neposredno pred popolnim preokretom v notranjem političnem položaju in to pred preokretom, ki bo koristen za državo in ljudstvo in zajamčil zdrav in pravilen razvoj v javnem življenju. Splošno je prepričanje, da bodo ravno samo-stojni demokrati plačali »ceho« in za vse, kar se je te-kom zadnjih par mesecev dogajalo, dajali temeljit ra-čun. O tem vedo povedati veliko ravno radikali, ki so jih v vladni zvezi že bolje spoznali in delujejo sedaj pospe-šeno na tem, da se jih čimprej otresejo. Vladna zve-za je v popolnem razkrajanju.

AVSTRIJA.

Državni kancler dr. Seipel si je toliko opomogel od poslednjega atentata, da že hodi na sprehode. — Nem-škoavstrijski fašisti »Hackenkreutzlerji« izzivajo delav-ke kakor pri nas orjunci in v nedeljo je prišlo v Kloster-neuburgu do krvoprelitja. Fašisti so streljali v mirno in neoboroženo delavsko množico, zbrano na veselici. Bilo je več težko ranjenih žrtev. Obласти fašiste zapirajo in sedaj bodo vsem odvzeta orožni listi in orožje. Pri nas se za to vrsto postopanja proti orjuncem seveda ne zmenijo.

V GRČIJI

se pripravlja popet breobrat in sicer zopet od strani ofi- cirjev. Grška vlada baje zopet kliče kot svetovalec Venizelosa iz Francije.

FRANCIJA IN ANGLIJA.

Londonski listi zatrjujejo, da so se vršila te dni ob-širna pogajanja med francoskim in angleškim vnanjim uradom, ki so ustvarila boljše razpoloženje med obema vladama. — Tudi priprave za londonsko konferenco se vršijo sporazumno.

MLADINSKA DNEVA V MARIBORU.

Čas mladinskih dnevo v Mariboru bo kmalu tu. Vršijo se 9., 10., 23. in 24. avgusta t. l. Zato je treba so-delovanja in gibanja vseh, da bo udeležba kar najlepša in potek slavnosti samih čim dostojnejši. Prosimo sle-deče:

1. Za vsako župnijo, kjer kaže, tudi za posamezne občine ali vasi, sestavite krajevni pripravljalni odbor za mladinska dneva v Mariboru. V tem odboru naj bo zastopane vse naše organizacije, morejo pa biti še druge posamezne osebe. Ta odbor naj gre takoj na delo. Prvo je, da skliče sestanek ali zborovanje vseh naših ljudi v župniji ali vasi, kjer naj se prebere s primernim poudarkom in tolmačenjem poslani osnutek »Kaj ho-četa mladinska dneva v Mariboru?« Ljudi, zlasti mla-dino, je treba dobro seznaniti z namenom in progra-mom mladinskih dnevo. Na sestanku se naj določijo zaupniki in zaupnice, ki agitirajo v svojem krogu za številno udeležbo in dajo vsa potrebna navodila in po-jasnila. Prosimo pa, storite to takoj, čas ne dopušča od-lašanja. Stopite nemudoma v stik z drugimi našimi krajevnimi organizacijami, obvestite o tem domače gos-pode duhovnike, posvetujte se z njimi, potem pa vza-jemno na delo!

2. Prijavne pole in izkaznice, ki bodo upravičevale dostop do vseh zborovanj, predstav, polovične vozne cene po železnici itd., bo poslal glavni pripravljalni odbor vse pravočasno na posamezne župnijske urade, kjer jih bodo mogli dobiti tako organizacije, kakor posamez-niki. Izkaznica bo veljala 6 D, drugih stroškov ne bo nobenih. Na posamezne organizacije prijavnih pol in izkaznic ne bomo pošiljali, to je treba vedeti, da ne bo zmešnjav in povpraševanj. Posameznik, kakor organi-zacije naj prijavijo udeležbo samo župnemu uradu. Le Orlovski odseki so dobili od Orlovske ekspoziture v Ma-riboru posebno prijavno polo in to zaradi javnega na-stopa, ki ga drugače ni mogoče organizirati.

3. Prosimo, držite se točno teh navodil, ker le tedaj je mogoče, da gre vse dobro in gladko izpod rok. Gle-de nadaljnega pa vas opozarjamo, da citate pazno »Stražo« in »Slov. Gospodarja«, kjer bomo objavljali te-densko vse potrebno. Ne bodite za prav nič v skrbeh; ako pa hočete izvedeti še kaj posebnega, pišite priprav-ljanemu odboru za mladinska dneva v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 6-1., ki vam bo v vsem rad ustregel.

Sporod mladinskih dnevo objavimo najbrž že pri-hodnji teden. Opozarjamo pa že sedaj, da bodo 9. in 23. avgusta predavanja predvsem za naše dekle, in fan-tovske organizatorje, tako, da ne bo treba biti vsem dva dni v Mariboru. Zeleti je seve, da se udeležijo teh preda-vanj — v teh leži glavni povdarek mladinskih dnevo — čim več deklet in fantov ter vseh onih, ki se zanima-jo za naše mladinske organizacije.

ZA OBNOVO DUHA IN SRCA.

Družina vzgaja najbolj temeljito za družabno živ-ljenje kot najboljše šola.

Vzgoje v krščanski družini se more mlademu člo-veku nihče nadomestiti; mladinsko društvo jo lahko samo izpopolnjuje.

Vsaka knjiga ali vzgoja ali pohujšanje. Ruskin. Lepa knjiga je odblesk vrlega, krepostnega naroda, grda knjiga, šund je odmev skvarjenega naroda.

Število knjižnic je čisto zanesljivo merilo o kulturi (omiki) kakega naroda. Finžgar.

Mladega človeka vzgajati se pravi navdušiti ga za resno poklicno delo.

Naša zborovanja.

Poslanec dr. Hohnjec je v nedeljo, dne 6. julija po-ročal na zboru zaupnikov Slov. ljudske stranke v Ča-dramu. Zbor je obsodil sedanjo protiparlamentarno vlado, ter zahteval, da se mora upoštevati ljudska volja, ker vlada ni in ne sme biti nič drugega, nego izvršni od-bor ljudskega zastopstva. Enoglasno je bila sprejeta re-solucija v kateri se poslancu in vsemu zastopstvu SLS izraža popolno odobravanje in zaupanje s pozivom k vstrajanju v borbi za pravice slovenskega ljudstva.

V nedeljo, dne 20. t. m. se vrši po rani maši shod v Skalalah, po večernicah zborovanje zaupnikov v Društ-venem domu v Šmartnu pri Velenju. Na obeh shodih poroča poslanec Pušenjak.

V gornjegrajskem okraju je priredil preteklo ne-deljo poslanec Pušenjak shod v Gornjemgradu in se-stanek volilcev v Bočni. Poleg poročila o položaju se je razpravljalo o perečih gospodarskih vprašanjih, osobito o pritožbah splavarjev (most pri Šabcu, jez na Polzeli, razne ugodnosti, malo prodaje lesa itd.) in drugih gos-podarskih vprašanjih. Vse napeto pričakuje komisije glede gozdarske šole, za katero se že dolgo časa potegu-je naš poslanec.

Pečice pri Podsredi. Pri nas smo imeli v nedeljo, 29. junija popoldne shod SLS v gostilni Janeza Omer-zu. Tajnik Deželak iz Kozjega je številnim zborovalcem

pojasnil zunanji in notranji politični položaj ter ožigo-sal korupcijo sedanjega režima. Poslušalci so z zani-manjem sledili izvajanjem govornika ter enoglasno iz-rekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu. Pesem »Današ-nji svet« z lanskega »Domoljuba« ki jo je h koncu prav primerno deklamiral eden tukajšnjih fantov, je povzročila med zborovalci mnogo smeha in zabave na račun propadle, pravedarske Samostojne stranke.

Prireditve.

Orel Soštanj priredi v nedeljo, dne 20. julija, popol-dne ob 3. uri v Skalalah pri Velenju telovadna nastop v lepim sporedom. Vsi prijatelji orlovstva iskreno vabljent! Bog živi!

Črenšovci v Prekmurju so imeli dne 22. junija lepo orlovsko slavnost. Orli in Orlički črenšovske župnije so dopoldne opravili v župni cerkvi Alojzijevo pobožnost s skupnim sv. obhajilom, popoldne pa so nas razvedrili z zelo lično prireditvijo. Govorili so predsednik Orla Ste-fan Zvez, domači g. župnik Čačič, tajnik Krajnc in gosp. poslanec Klekl. Nato so Orli zaigrali na tamburico, za-peli in končno uprizorili igro »Boljševik«. Zelimo, da mladi črenšovski Orel dobi kmalu več bratcev v Prek-murju.

Tedenske novice.

ORJUNSKA DIVJASTVA TRAJAJO DALJE.

Žerjavovi orjunci se ni dovolj prelite nedolžne krvi. Po krvavem nasilju v Trbovljah so orjunci po vsej Slove-niji šele prav podivjali. Videč, da se povzročilec trbovelj-skega zločina nič ne zgodi, nadaljujejo z nasiljem in div-janjem v vedno hušji meri. Zlasti na Kranjskem, kjer po-veljuje orjunci zloglasni pretepač, inženir Kranjec, se dan za dnem množe zločini.

Orjunci zlasti v Ljubljani se vedno proslavljajo z na-silstvom nad ubogimi delavci, v katerih sumijo brez vzro-ka »nevarne« komuniste. Dne 3. julija se je dogodil na Viču poleg Ljubljane za slovenske razmere nečuden zlo-čin. Delavec Juvan, oče štirih otrok, se je vračal zvečer od dela domov. Nenadoma ga napadejo na cesti štirje orjunci, ga zvežejo, zavežejo oči ter odzenejo po nek-ih stopnicah v globoko klet. Tukaj se je začelo nekako za-sliševanje in orjunci so skušali od delavca na vsak način izvedeti nekake komunistične skrivnosti, o katerih pa on seveda ni imel nobenega pojma. Končno so ga silihi, da naj pristopi k orjunki,ker pa prigovarjanje pri zavednem delavcu ni nič pomagalo, so mu začeli stiskati prste v neki stiskalnici ter ga mučili na tak način, kot to danes delajo edinole še divjaki v Afriki. S stiskanjem so mu zdobili tri prste na roki, da je nesrečna žrtev vsled sil-nih bolečin padla v nezavest. Juvan se je zavedel šele, ko so ga prinesli na cesto. Prijavil je celo stvar policiji.

Še bolj značilen za podivjanost orjunaške organiza-cije pa je dogodek, ki se je odigral preteklo nedeljo na postaji Podnart-Kropa. Na Lescah na Gorenjskem je pro-slavljala tamošnja orjuna razvitje svojega praporja. Na to slavnost so pridrveli orjunci iz vseh krajev Kranjske, predvsem iz Ljubljane, pod vodstvom proslulega Kran-jeca. Na Lescah se je slavnost popolnoma mirno dovršila vsled skrbri orožništva, ki je strogo pazilo, da ni prišlo do izgrediv. Z večernim vlakom se je nato orjunska družal odpeljala proti Ljubljani. Na postaji Podnart-Kropa sta se križala vlaka iz Ljubljane in Jesenic. Orjunci v jesenišk-em vlaku so začeli na vse grlo kricati »Živijo orjuna!«, dočim so potniki v ljubljanskem vlaku, ki so bili nekoliko drugačnega naziranja, kot ga propagira orjuna, odgovorili s klici »Fej orjuna!« To je orjunce tako razkačilo, da so oddali več strelor na vlak, ki se je pa k sreči v istem trenutku začel premikati. Orjunci so poskakali s svojega vlaka na tla in ker niso mogli več drvečega vlaka ustaviti, so streljali na zadnji vagon iz revolverjev kar v salvah. Dasi je mnogo krogel prevrtalo stene vagona, vendar ni bil nihče po čudovitem slučaju ranjen. Po prvih strelkih se je polotila orjuncem strahovita zmedenost. Ker so njihove čete obstojale samo skoro iz nezrelih fantičev, se ti niso mogli hitro znajti, in nazadnje so začeli misliti, da so bili napadeni od komunistov, dasi teh v Podnartu ni mogoče pričakovati. Misleč, da se nahajajo komunisti v gozdu, so udrih divje streljajoče proti bližnjemu gozdiču in kljub temu, da niso našli nikakega napadalca, so izvršili par hišnih preiskav ter brzojavili dr. Žerjavu, da so bili od komunistov napadeni. Potnikov, ki so se nahajali v orjun-skem vlaku, se je med streljanjem in tuljenjem podivjane tolpe polotila strahovita panika. Mnogi so se vlegli na tla, ali se skrili pod klopi, boječ se, da jih krogel ne za-denejo. Na vseh postajah do Ljubljane so potem orjunci pretli potnikom in vlakospremnemu osebju z revolverji. V Ljubljani se je zvedelo za to zadnje orjunaško divjanje takoj po prihodu vlaka in ogorčenje proti orjuncem je še bolj narastlo. Celo dosednji najboljši zaščitniki orjuncem,

Pravo

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schicht-ovim milom samo enkrat po perilu potegneta, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

